

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/129/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720200140
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720200140.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Daniely Babinovej vo veci navrhovateľky: G. X., rod. U., narodená XX.X.XXXX, bytom S. J., R. T. XXX/X, zastúpená JUDr. Dušanom Jančim, advokátom, so sídlom L. Mikuláš, Garbiarska 695 proti manželovi: A. X., narodený XX.X.XXXX, bytom R., W. XXXX/X, zastúpený H. Tiborom Bašistom, advokátom, so sídlom Štefánikova 8, Poprad, za účasti maloletej X. narodenej XX.X.XXXX a maloletého A., narodeného XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpených v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, v konaní o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14P/7/2020 -55 zo dňa 09.07.2020 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku IV. a V.

II. II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je rozvod manželstva účastníkov konania a úprava pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva rodičov.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „

„I. Manželstvo G. X., rod. U., nar. XX.X.XXXX a A. X., nar. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev matričného úradu R., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

II. Z v e r u j e mal. X., nar. XX.X.XXXX a mal. A., nar. XX.XX.XXXX X., do osobnej starostlivosti matky.

III. Obaja rodičia sú oprávnení mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

IV. Z a v ä z u j e otca prispievať na výživu mal. X. sumou 200,- eur mesačne a mal. A. sumou 170,- eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania“.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vo vzťahu k výkonu svojich rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželov odôvodnil tým, že matka zabezpečuje riadne starostlivosť o deti, došlo k súhlasnému vyjadreniu oboch rodičov o zverení maloletých detí a s prihliadnutím na konanie o

úprave výkonu rodičovských práv, ktoré sa vedie na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši pod sp.zn. 9P/16/2020 zveril maloleté deti do starostlivosti matky a zároveň zaviazal otca platiť výživným vo výške 200 a 170,- Eur s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí, príjem otca 1.234,42 Eur.

4. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 18, § 19, § 22 ods.1, § 23 ods.1,3, § 62 ods.1, 2, 3. 4. 5 Zákona o rodine.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolania a vyjadrení k odvolaniu

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a to proti výroku IV. podal odvolanie otec. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal otca prispievať na výživu detí každého z nich sumou 100,- Eur mesačne alebo zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukazuje na to, že súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Súd vykonal síce zisťovanie majetkových pomerov rodičov, ale tieto vyhodnotil len jednostranne v neprospech otca. Súd konštatuje, že k určaniu výživného došlo na základe odôvodnených potrieb detí, domnieva sa však, že nesprávne súd zohľadnil zárobkové možnosti bez toho, aby určil, že ide o primerané výživné. Poukazuje na to, že v súčasnosti je v schopnostiach otca platiť výživné vo výške 100,- Eur, pretože deti sú vo veku 9 a 7 rokov a výživné vo výške 100,- Eur považuje za primerané.

7. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

8. Matka maloletých detí vo svojom vyjadrení navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa riadil zisteniami Okresného súdu Liptovský Mikuláš a podmienky v čase rozhodovania súdu sa nezmenili.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm.d/,g/ C.s.p.) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 C.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v jeho napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov uplatnených odvolateľom do uplynutia lehoty pre podanie odvolania, to, či súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, vychádzajúc z toho, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (porovnaj Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predostreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú vo vzťahu k súdom stanoveného rozsahu výživného zo strany otca pre maloleté deti splnené zákonné kritéria.

13. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolateľa po vyhodnotení skutočného stavu veci odvolací súd uvádza, že za situácie súdom zisteného skutočného stavu veci možno konštatovať, že výživného v stanovenom rozsahu zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého A. a maloletej

Karolíny, zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča, prihliadnuc na kritéria osobnej starostlivosti matky a stanovenia jej rozsahu výživného.

14. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o výške výživného odôvodňuje možnosťami a schopnosťami otca vychádzajúc z jeho príjmov vo výške 1.200,- Eur s prihliadnutím na jeho majetkové pomery, oprávnené potreby maloletých detí a predovšetkým akceptujúc rozhodnutie o výške výživného, ktoré stanovil Okresný súd Liptovský Mikuláš na čas do rozvodu manželstva účastníkov konania v konaní, ktoré sa viedlo pod sp.zn. 9P/16/2020.

15. Odvolací súd pristúpil k akceptácii záverov vyslovených v rozhodnutí Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši č.k. 9P/16/2020-43 zo dňa 06.04.2020. Podľa zistení odvolacieho súdu citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť 18.11.2020 a bol odvolacím súdom potvrdený v celom rozsahu ako vecne správny. S prihliadnutím na skutkové zistenia a prijaté právne závery daného rozhodnutia, kedy súd náležitým a dostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci, zaoberal sa odôvodnenými potrebami maloletých detí, zvýšenými výdajmi v súvislosti so zdravotným stavom, s prihliadnutím na odôvodnené reálne možnosti a schopnosti otca platiť výživné považuje súdom prvej inštancie výživné určené v stanovenej výške za správne.

16. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd dodáva.

17. Súd prvej inštancie správne o výške výživného rozhodoval v súlade s ust. § 62, § 75 Zákona o rodine. Ohľadne skutkových otázok posudzovaných súdom prvej inštancie neučinil odvolací súd odlišný skutkový záver.

18. Zo zistení súdu prvej inštancie možno uzavrieť, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, v dôsledku toho bolo upravené pomery k maloletým deťom už vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši, manželstvo rodičov je už v súčasnosti právoplatne rozvedené výrokom rozsudku Okresného súdu R. č.k. 14P/7/2020-55 zo dňa 09.07.2020. Deti sú žiakmi základnej školy. Pokiaľ ide o oprávnené potreby maloletých detí, medzi tie treba zahrnúť základné potreby ako je ošatenie, obuv, náklady na školu, u X. sú to náklady na stravné v škole, na družinu, navštevuje s ňou matka kardiologickú ambulanciu, imunologickú, alergologickú ambulanciu. Doplatky na lieky sú 3 až 3,50 Eur mesačne. Maloletý A. v septembri sa stal žiakom základnej školy, navštevuje rovnako kardiologickú ambulanciu, raz ročne i neurologickú ambulanciu, očnú ambulanciu.

19. Matka žije spoločne s deťmi, zabezpečuje im osobnú starostlivosť, býva v 2-izbovom byte, kde náklady na bývanie sú 300,- Eur mesačne, pričom ona prispieva sumou 100,- Eur mesačne, je nezamestnaná. Z lustrácie zo Sociálnej poisťovne vyplynulo, že naposledy na základe Dohody o pracovnej činnosti pracovala v roku 2017.

20. Vo vzťahu k otcovi, zo skutkových zistení vyplýva, že je zamestnaný v pracovnom pomere so spoločnosťou W. R., býva v R.e v 3-izbovom byte, jeho náklady sú bežné náklady na výživu, ošatenie, spláca hypotekárny úver, má náklady na bývanie necelých 200,- Eur. Podľa otca, jeho mesačný príjem sa pohybuje vo výške 1.000,- Eur mesačne v čistom vyjadrení. Vychádzajúc z lustrácie Sociálnej poisťovne dosahoval otec príjem v roku 2018 v hrubom vyjadrení 17.700,- Eur, pričom prihliadnuc na odvodovú povinnosť vo výške 13,4 % a 19 % daň tak jeho priemerný čistý zárobok mesačný bol vo výške 1.041,- Eur, porovnateľne je to aj v roku 2019, keď jeho hrubý príjem ročný bol vo výške 17.813,- Eur.

21. Maloleté deti sú osobami oprávnenými z výživného a sú odkázané na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Vyživovacia povinnosť rodiča k nepľnoletému dieťaťu je daná ex lege a obvyklým spôsobom plnenia je stav kedy dieťa žije v spoločnej domácnosti rodičov a výživné je plnené v naturálnej forme. Súd k stanoveniu konkrétnej výšky výživného pristupuje len v prípadoch potencionálneho ohrozenia oprávneného dieťaťa - ak nežijú rodičia spolu, došlo k rozpadu ich rodiny, prípadne k rozvodu manželstva a prípadne pokiaľ niektorý z rodičov svoju vyživovaciu povinnosť neplní. Zmyslom je teda zabezpečiť dieťaťu porovnateľné podmienky s tými aké by malo keby rodičia žili spolu a riadne sa o dieťa starali (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 650/15 zo dňa 16.12.2015). Pre prípad, že výživné musí byť stanovené súdom, zákonodarca v Zákone o rodine stanovil kritéria, ktoré sú rozhodné pre ich výšku. Zákonodarca nestanoví striktný spôsob výživného, a preto musia súdy v

jednotlivých prípadoch uvážiť všetky zákonom uvedené kritéria a výživné určil vo výške zodpovedajúcej týmto kritériám, ako aj zmyslu a účelu výživného.

22. Na strane maloletého A. a X., nejde o nadpriemerné potreby, príjmy rodičov sú schopné pokryť náklady, ktoré maloleté deti potrebujú. Pri nákladoch maloletých detí je treba zahrnúť aj pomer nákladov, ktoré súvisia s bývaním, s chodom domácnosti, s poplatkami za komunálny odpad, s daňovými povinnosťami, na ktorých by sa maloleté dieťa malo podieľať rovnako. Výživné v sebe zahŕňa aj potreby na vzdelanie, potreby na prípravu na budúce povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, náklady zdravotnej starostlivosti, tieto náklady sú považované za primerané, ak sa hodnotí aj fyzická, duševná vyspelosť maloletého dieťaťa. Ak sú reálne možnosti oprávnených rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu, sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Z charakteru výživného ako dávky zročnej do budúcnosti vyplýva, že nemožno všetky výdavky preukázať, keďže budú vznikať až v budúcnosti.

23. Povinnosťou súdu pri určovaní výživného je prihliadať na najlepší záujem dieťaťa, ktorý má relevanciu pri určovaní rozsahu výživného. Každé dieťa má právo mať jasný životný štýl, rastie, potreby sú zvýšené, je potrebné prihliadnuť pri stanovení výživného aj na možné scenáre rozvoja vývoja dieťaťa a podrobiť to v krátkodobom a dlhodobom horizonte. Výživné znamená, že dieťa dostáva prostriedky a aj príležitosti, aby sa mohlo rozvíjať fyzicky, mentálne, duchovne, sociálnym zdravým, normálnym spôsobom, teda potreby dieťaťa pri stanovení výživného sú vnímané v najširšom slova zmysle a čo v najlepšom jeho záujme. Výživné má slúžiť na zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa s cieľom zabezpečiť rozvoj dieťaťa.

24. Pri určovaní výšky výživného vzal odvolací súd na zreteľ aj mieru osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktorá je nepomerne rozdielna na strane matky a otca. Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytne v peniazoch. Obligatórnym zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý Zákon o rodine nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.11.XXXX, sp.zn. IV. ÚS 489/2011).

25. Vyššie popísané zistenia svedčia o závere, že príjmové i majetkové pomery otca a ich úroveň sú dôvodom pre uspokojovanie nielen základných potrieb dieťaťa, ale aj iných potrieb, ktoré sú závislé na celkovej životnej úrovni otca ako povinného rodiča a jeho majetkových pomeroch. Odvolací súd reflektuje rozdielnosť príjmov rodičov, ich majetkové pomery, už zmienenú osobnú starostlivosť matky. S prihliadnutím na podiel matky na výžive maloletých detí, na dosahovaný príjem otca, jeho celkovú životnú úroveň pri komparácii oprávnených výdajov maloletých ako žiakov základnej školy, považuje odvolací súd bežné mesačné výživné v rozsahu 370,- Eur za výživné zodpovedajúce zákonom ustanoveným východiskovým kritériám. Táto suma predstavuje z čistého príjmu otca 37 % pre obe deti. Rozsah takto stanoveného výživného, ktoré je otec povinný platiť, je odrazom posúdenia individuálnych skutkových okolností prejednávanej veci.

26. Odvolací súd považuje stanovené výživné za správne a zodpovedajúce zákonným kritériám. Vzhľadom na vyššie uvedené tak odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku IV., V. postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 2 CMP.

27. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd nevzhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP v odvolacom konaní.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).